

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง การเขียนย่อความ จากเรื่องที่อ่าน (๑)

ครูผู้สอน ครูคณิตา หนูนอนันต์

A vibrant illustration of a young girl with black hair in a ponytail, wearing a white shirt and a blue skirt, sitting on a green lawn and reading a book. She has a blue bow in her hair and is wearing red-rimmed glasses. The background features a bright blue sky with soft white clouds, a green tree on the right, and a path leading through a field of small white flowers. A large, dark blue speech bubble with three white dots is positioned in the upper right corner. The main text is centered within a dark blue rounded rectangle.

การเขียนย่อความ จากเรื่องที่อ่าน (๑)

กิจกรรม

“นิทานหรรษา”

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักการเขียนย่อความได้
๒. สรุปหลักการเขียนย่อความได้
๓. มีมารยาทในการเขียน

การเขียนย่อความ

การเขียนย่อความ

การเขียนย่อความ คือ การสรุปใจความสำคัญของ
เรื่องที่อ่านหรือฟัง โดยตัดเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับ
ประเด็นหลักออกไป แล้วเขียนด้วยสำนวนภาษาของ
ตนเองตามรูปแบบต่าง ๆ

องค์ประกอบของการเขียนย่อความ

๑. ส่วนนำ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของเนื้อหาที่จะย่อความ มักจะมีรายการ ดังนี้ ประเภทเนื้อหา, ชื่อเรื่อง, ผู้แต่ง/ผู้ถ่ายทอด และข้อมูลอ้างอิงอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น แหล่งที่มา วันเดือนปี

ส่วนนำจะทำให้ทราบว่า เรื่องที่ย่อนั้นมีที่มาจากที่ใด สามารถย้อนไปสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ในกรณีที่สนใจอยากทราบเนื้อหาโดยละเอียด

๒. ส่วนที่ย่อความ เป็นเนื้อหาโดยสรุปที่ผู้ย่อความเรียบเรียงขึ้นด้วยภาษาของตนเอง

วิธีการเขียนย่อความ

๑. อ่านเนื้อหาที่จะย่อความให้จบแล้วประเมินคร่าว ๆ ว่าส่วนใดเป็นใจความสำคัญ ส่วนใดเป็นส่วนประกอบหรือส่วนเสริม (พลความ)
๒. หาข้อมูลว่าเนื้อหาที่จะเขียนย่อความเป็นเนื้อหาประเภทใด มีที่มาจากแหล่งใด
๓. เขียนส่วนนำของย่อความ โดยนำข้อมูลจากข้อ ๒ มาเขียน
๔. หากข้อมูลที่จะย่อความมีหลายย่อหน้า อาจใช้วิธีสรุปเนื้อหาแต่ละย่อหน้าไว้ก่อน แล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ให้กระชับ
๕. หากเป็นคำประพันธ์จะต้องถอดคำประพันธ์ก่อนแล้วจึงย่อความ

วิธีการเขียนย่อความ

๖. ไม่ควรเขียนเนื้อหาเพิ่มเติมหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติม นอกเหนือจากใจความสำคัญที่ปรากฏ
๗. เปลี่ยนคำสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ ในเนื้อเรื่องให้เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓ คล้ายกับการเล่าเรื่องคนอื่นที่เราได้ยินมา
๘. หากมีคำราชาศัพท์ ให้คงคำราชาศัพท์ไว้ ไม่ใช่คำสามัญ
๙. ไม่ย่อความด้วยการใช้อักษรย่อ ยกเว้น พ.ศ. และ ค.ศ.

วิธีการเขียนย่อความ

๑๐. ไม่ยกข้อความในเครื่องหมายอัฒประกาศ (“.....”) มาเขียนย่อความ แต่ให้สรุปเนื้อหาก่อนแล้วจึงนำมาเขียน

๑๑. เมื่อเขียนเสร็จแล้ว ให้ตรวจทานข้อมูลอีกครั้งว่ามีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่ ควรเพิ่มหรือตัดส่วนใดออกบ้าง

รูปแบบการเขียนส่วนนำ

ของย่อความ

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๑. เนื้อหาจากหนังสือ/บทความ มีรูปแบบดังนี้

ย่อความเรื่อง.....(ชื่อเรื่อง)..... ของ.....(ผู้แต่ง).....

จาก.....(ชื่อหนังสือ)..... หน้า.....(เลขหน้า)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง **ลักษณะคำไทย** ของ **พระยาอุปกิตศิลปสาร** จาก **หนังสือหลักภาษาไทย**

หน้า **๕๙-๑๑๑** ความว่า

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๒. เนื้อหาเป็นคำประพันธ์ มีรูปแบบดังนี้

ย่อคำประพันธ์/ย่อ.....(ประเภทคำประพันธ์)..... เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง+ชื่อตอน).....
ของ.....(ผู้แต่ง).....จาก.....(ชื่อหนังสือ).....หน้า.....(เลขหน้า)..... ความว่า
ตัวอย่าง

ย่อ คำประพันธ์ เรื่อง พระอภัยมณี ตอน พระอภัยมณีหนีนางผีเสื้อสมุทร
ของ พระสุนทรโวหาร (ภู่) จาก พระอภัยมณี หน้า ๑๒๐-๑๕๐ ความว่า

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๓. เนื้อหาเป็นข่าว มีรูปแบบดังนี้

ย่อข่าวเรื่อง.....(หัวข้อข่าว)..... จาก.....(แหล่งนำเสนอข่าว).....

วันที่.....(วันเดือนปี)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อข่าวเรื่อง โคราชสั่งปิดโรงงานกุนเชียง จาก ไทยรัฐออนไลน์ วันที่ ๑๕ พ.ค. ๖๔ ความว่า

รูปแบบการเขียนส่วนนำของย่อความ

๔. เนื้อหาจากอินเทอร์เน็ต มีรูปแบบดังนี้

ย่อความ/ย่อ (ประเภทของงานเขียน) เรื่อง.....(ชื่อเรื่อง).....

ของ.....(ผู้เขียน/ถ้าไม่ปรากฏผู้เขียนก็ไม่ต้องระบุ)..... จาก.....(ชื่อเว็บไซต์).....

เข้าถึงวันที่.....(วันเดือนปีที่สืบค้น)..... ความว่า

ตัวอย่าง

ย่อความเรื่อง **ประเพณีกวนข้าวทิพย์** จาก www.praprayneethai.com เข้าถึงวันที่

๑๖ พ.ค. ๖๔ ความว่า

กิจกรรม

“ใช่หรือไม่”

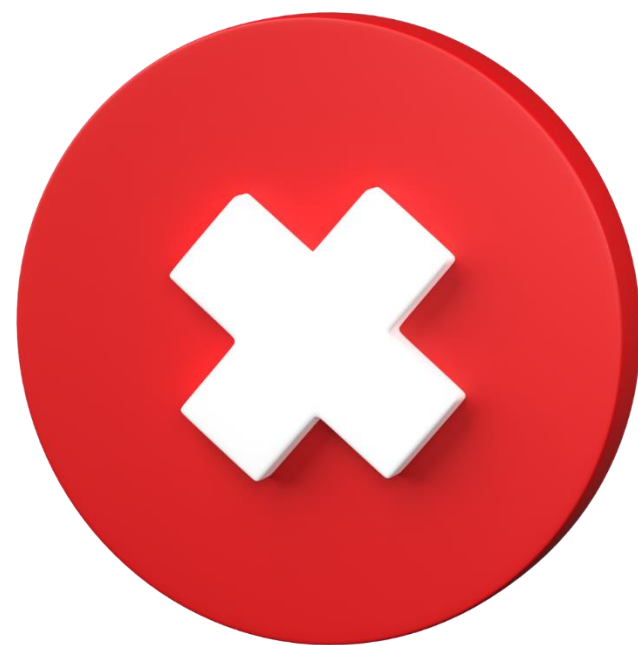
การเขียนย่อความ มีองค์ประกอบ ๒ ส่วน คือ
ส่วนนำ และส่วนย่อความ

ส่วนของย่อความ เป็นเนื้อหาที่ผู้ย่อความ
สรุปออกมาเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง

เขียนเนื้อหาเพิ่มเติมหรือ
ยกตัวอย่างเพิ่มเติมได้

เปลี่ยนคำสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒
ในเนื้อเรื่องให้เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

ไม่ย่อความด้วยการใช้อักษรย่อ
ยกเว้น พ.ศ. และ ค.ศ.

กิจกรรม
พัฒนาทักษะ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๒
๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๒

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๒
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง นิทานอ่านสนุก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๑)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนย่อความ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนย่อความ
ลำดับต่อไป

หลักการเขียนย่อความ

ใบงานที่ ๖

เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๑)

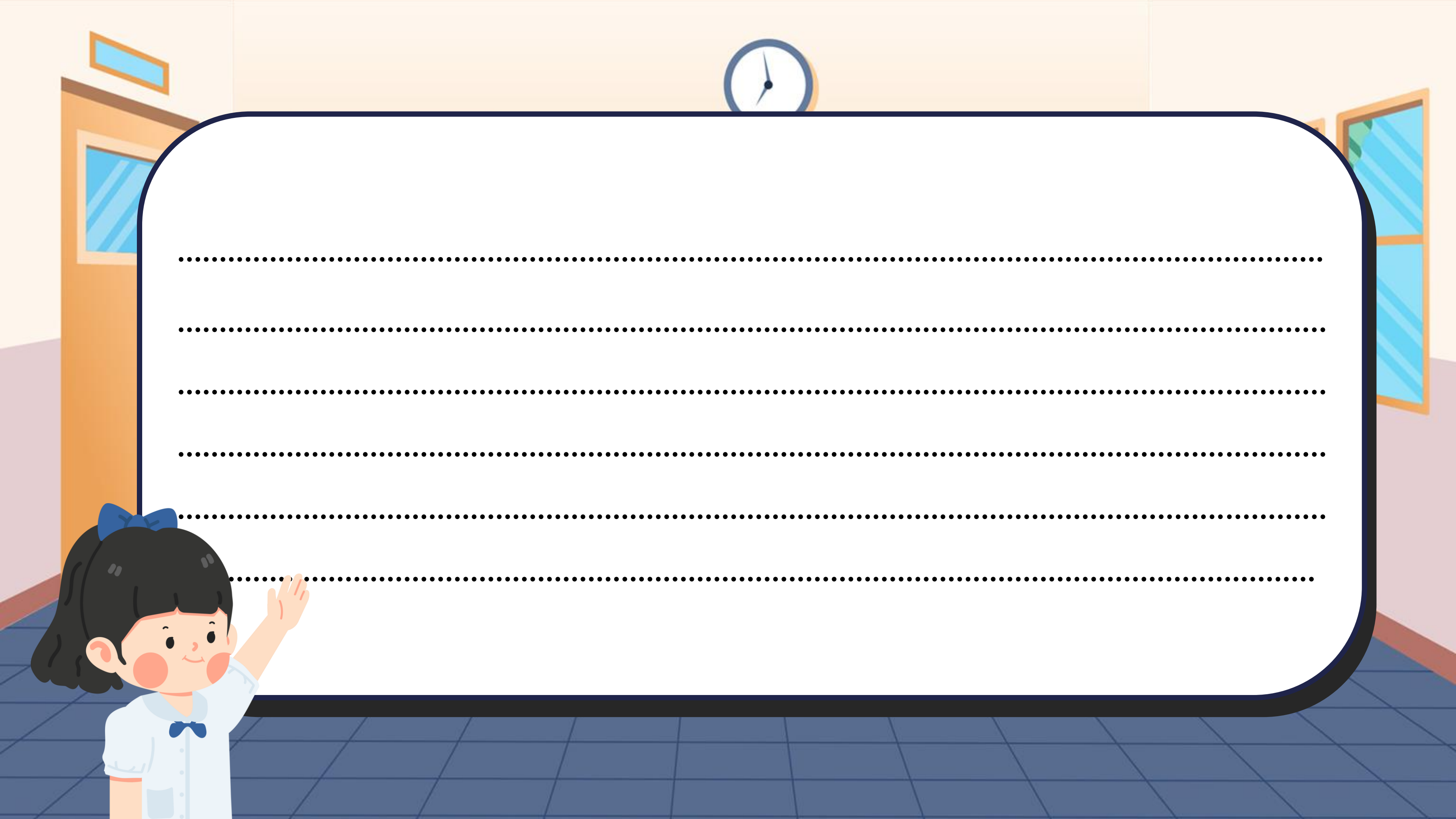
สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจง

ให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับการเขียนย่อความ
เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเขียนย่อความ

ลำดับต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

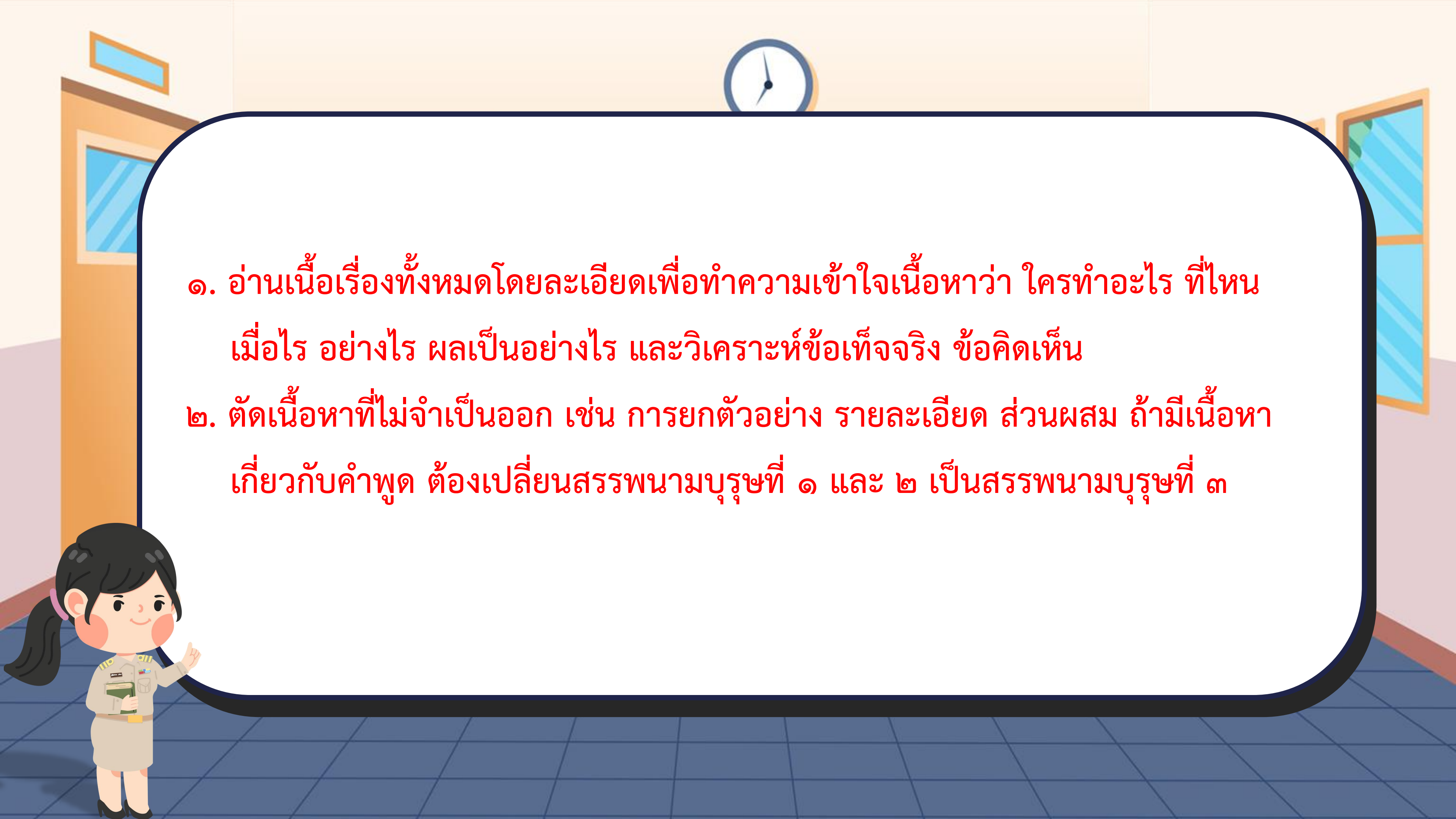

ตรวจสอบ

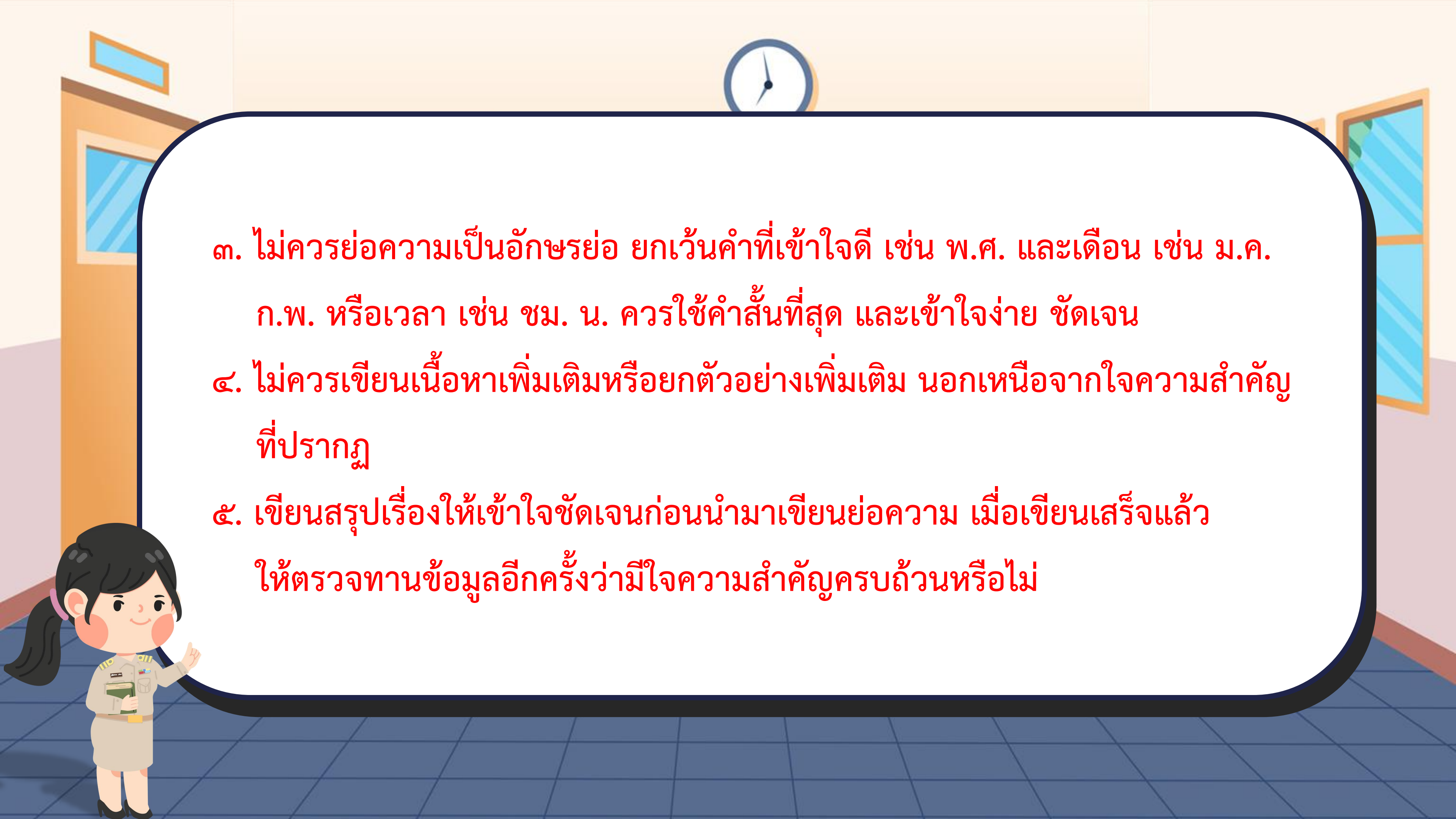

ความถูกต้อง

-
๑. อ่านเนื้อเรื่องทั้งหมดโดยละเอียดเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาว่า ใครทำอะไร ที่ไหน
เมื่อไร อย่างไร ผลเป็นอย่างไร และวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น
๒. ตัดเนื้อหาที่ไม่จำเป็นออก เช่น การยกตัวอย่าง รายละเอียด ส่วนผสม ถ้ามีเนื้อหา
เกี่ยวกับคำพูด ต้องเปลี่ยนสรรพนามบุรุษที่ ๑ และ ๒ เป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

-
- An illustration of a classroom. A female teacher with black hair in a ponytail, wearing a grey uniform, stands on the left holding a book. A large whiteboard with a dark blue border is in the center, containing five numbered points in red Thai text. The background shows a door, a clock, and windows.
๓. ไม่ควรย่อความเป็นอักษรย่อ ยกเว้นคำที่เข้าใจดี เช่น พ.ศ. และเดือน เช่น ม.ค. ก.พ. หรือเวลา เช่น ชม. น. ควรใช้คำสั้นที่สุด และเข้าใจง่าย ชัดเจน
 ๔. ไม่ควรเขียนเนื้อหาเพิ่มเติมหรือยกตัวอย่างเพิ่มเติม นอกเหนือจากใจความสำคัญที่ปรากฏ
 ๕. เขียนสรุปเรื่องให้เข้าใจชัดเจนก่อนนำมาเขียนย่อความ เมื่อเขียนเสร็จแล้วให้ตรวจทานข้อมูลอีกครั้งว่ามีใจความสำคัญครบถ้วนหรือไม่

คำถามสรุปบทเรียน

นักเรียนจะทำอย่างไรจึงจะ
เขียนย่อความได้ดี

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

การเขียนย่อความ
จากเรื่องที่อ่าน (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๗

เรื่อง การเขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

